VOORSTEL AAN DE GEMEENTERAAD

Behandelend ambtenaar: J.J. Hermes
Afdeling/cluster: GZ/OW
Portefeuillehouder: J. Hartsuiker

Registratienummer: 85207-2023:899953

Onderwerp:
Concept-Verordening gemeentelijke Adviescommissie voor Omgevingskwaliteit Borger-Odoorn

Voorgestelde wijze van afdoening:
Ter vaststelling.

Beslispunten:
1. De concept-Verordening gemeentelijke Adviescommissie voor Omgevingskwaliteit Borger-Odoorn vast te stellen
2. De gemeentelijke Adviescommissie voor Omgevingskwaliteit Borger-Odoorn in de stellen.

Inleiding
Op 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet in werking. De huidige welstandcommissie/monumentencommissie valt niet onder het overgangsrecht van de Omgevingswet. De taken en bevoegdheden van deze commissie vervallen van rechtswege.
Op basis van artikel 17.9 van de Omgevingswet is het verplicht om een gemeentelijke adviescommissie die tot taak heeft te adviseren over de aanvragen om een omgevingsvergunning voor een rijksmonumentenactiviteit (geen archeologische monumenten) in te stellen.
Tot nu toe is het voor de gemeente Borger-Odoorn gebruikelijk dat alle aanvragen voor een omgevingsvergunning van een bouwwerk worden getoetst aan redelijke eisen van welstand. Ook na 1 januari blijft het mogelijk om met een deze bredere instelling van een adviescommissie voor ruimtelijke kwaliteit te werken.
Om zowel aan de wettelijke verplichting te voldoen als voor een bredere instelling van een adviescommissie te kunnen kiezen is een nieuwe verordening noodzakelijk.

Beoogd effect
Uitvoering geven aan de in de Omgevingsvisie “Buiten Gewoon Borger-Odoorn” benoemde ambitie op het gebied van omgevingskwaliteit.

Argumenten
1.1 Uitvoering geven aan het vastgestelde beleid.
De huidige opdracht en invulling van de Adviescommissie voor Omgevingskwaliteit (AvO) voldoen niet aan de vereisten van de Omgevingswet bijvoorbeeld waar het gaat om

verwijzingen naar wetgeving, regels of beleid. Ook de grondslag voor het welstandstoezicht, zoals nu opgenomen in de Woningwet komt te vervallen met de inwerkingtreding van de Omgevingswet. Zonder nieuwe verordening zijn de adviezen, ook van een nieuw benoemde commissie, niet rechtsgeldig. Er kan dan geen uitvoering gegeven worden aan het gemeentelijk beleid zoals dat bijvoorbeeld is vastgelegd in de gemeentelijke welstandsnota. Van rechtswege is bepaald dat de van kracht zijnde welstandsnota in het tijdelijke omgevingsplan geldt als beleidsregels voor het uiterlijk van bouwwerken zoals bedoeld in artikel 4.19 van de Omgevingswet. Ook beleid dat door de gemeenteraad is vastgesteld als aanvulling op de welstandsnota valt hieronder (zoals een masterplan, een beeldkwaliteitsplan, uitgangspunten voor inpassing van duurzaamheidsmaatregelen, een landschapsbiografie, een waardenkaart of een gebiedspaspoort of het aanwijzen van een welstandsvrij gebied).

1.2 De opzet van de verordening is integraal tot stand gekomen.
De verordening is gebaseerd op de handreiking van het VNG en de voorbeeld verordening Adviescommissie voor Omgevingskwaliteit Drenthe van de stichting Libau. Daarnaast zijn voorbeelden van andere gemeenten geraadpleegd.
De concept verordening is tot stand gekomen in overleg met het juridisch team en de Wabo consulenten (vergunningverleners) van de gemeente.

2.1. Een voortzetting van de bestaande werkwijze.
De invoering van de Omgevingswet zorgt voor veel veranderingen. Het doel op dit moment is zo veel mogelijk continueren van het huidige adviesstelsel onder de Omgevingswet en daarbij ook te voldoen aan de wettelijke plicht tot instelling van de gemeentelijke adviescommissie. Dit creëert een ‘adempauze’ om daarna, in samenhang met de ontwikkeling van de omgevingsvisie en het nieuwe deel van het omgevingsplan, in alle rust verder te werken aan de doorontwikkeling van een samenhangend adviesstelsel in de geest van de Omgevingswet.

Kanttekeningen
1.1. Een nieuwe verordening is een aanleiding voor een nieuw beleid en werkwijze.
Met de komst van de Omgevingswet wordt een meer integrale aanpak van het begrip Omgevingskwaliteit beoogd. De Omgevingswet geeft gemeenten de mogelijkheid om meer te sturen op doelen en open normen, en minder op basis van gesloten normen. Daarnaast wordt een andere houding nagestreefd. De bekende verandering van het “nee, tenzij” naar het “ja, mits”. Hoewel de noodzakelijke aanpassing van de verordening een aanleiding vormt voor het invoeren van andere werkwijze en ander beleid zijn de omstandigheden daar op dit moment niet geschikt voor.
Deze ingrijpende veranderingen kosten veel tijd. De capaciteit om dit alles op te pakken ontbreekt. Bovendien ontbreekt door het ingrijpende karakter van de verandering en de noodzakelijke integraliteit met verschillende beleidsterreinen ook de nodige kennis en ervaring.
De wetgever heeft dat erkend en gemeenten tot 2029 de tijd gegeven om bestemmingsplannen, beleid en bepaalde wetgeving en regels om te zetten.

Financiën
De kosten voor de inzet van de gemeentelijke Adviescommissie voor Omgevingskwaliteit zijn vergelijkbaar met het huidige kostenniveau. Het vaststellen van de verordening heeft geen financiële gevolgen.

Participatie

De verordening is noodzakelijk om het bestaande beleid te kunnen uitvoeren en wordt veroorzaakt door een vanuit het Rijk ingevoerde nieuwe wetgeving. Deze verplichte verandering vervangt de gemeentelijke Bouwverordening 2012 op betreffende onderdelen. Er wordt aangesloten bij de huidige werkwijze en gebruik gemaakt van bestaand beleid. Een participatieproces wordt om die redenen niet nodig geacht.

Communicatie
De stichting Libau zal over het raadsbesluit geïnformeerd worden.

Uitvoering
Het vaststellen van de verordening gemeentelijke Adviescommissie voor Omgevingskwaliteit Borger-Odoorn is noodzakelijk om het gemeentelijk welstandsbeleid na 1 januari 2024 te kunnen uitvoeren.

Bijlagen
1. Reglement van Orde
2. Concept raadsbesluit

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Borger-Odoorn,
de locosecretaris, de burgemeester,

L.E. Helder - Klamer mr. J. Seton